

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Irinkov D. Mihály ügyvéd által képviselt felperesnek a Győr-Moson-Sopron Megyei Földhivatal alperes ellen földvédelmi bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. november 18. napján kelt K.27.283/2008/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 4. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság K.27.283/2008/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes tulajdonában álló s-i külterületi, hrsz-ú gazdasági épület és udvar, valamint beépítetlen terület művelésű ágú földrészletek a s-i hrsz-ú major művelési ágú földrészlet megosztása során alakultak ki, a területen lévő épületeket 2001-ben elbontották. A Körzeti Földhivatal a megtartott helyszíni szemlén tapasztaltak alapján a felperest, mint tulajdonost a 2008. május 20-án kelt 10265/2008. számú határozatában 150.000 forint földvédelmi bírsággal sújtotta, megállapítva, hogy a földrészlet nyilvántartott művelési ága nem felel meg a természetbeni állapotnak. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2008. július 15-én kelt 10349/2008. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta, rögzítve, hogy az érintett felperesi ingatlanok egyikén sem található épület, vagy építmény, mindegyik növényzettel fedett, mely állapot több év alatt spontán alakult ki, így az ingatlanok nem tekinthetők művelés alól kivett területeknek, hanem termőföldnek, ezen belül is fásított területnek és rét művelési ágúnak. Határozatában hivatkozott arra is, hogy az 1997. évi CXLI. törvény (Inytv.) 27.§ (2) bekezdése alapján a művelési

ágban bekövetkezett változást 30 napon belül kellett volna a felperesnek bejelentenie, ennek elmulasztása miatt a 2007 évi CXXIX. törvény (Tftv.) 24.§ (1) bekezdése alapján a földvédelmi bírság megfizetésére köteles.

A felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésre hivatkozással. Sérelmezte, hogy a helyszíni szemléről való értesítése elmaradt és azt is, hogy az ingatlan haszonélvezőjével a határozatokat nem közölte a hatóság. Álláspontja szerint a terület gondozatlansága következtében kialakult növényzet a művelési ág megváltoztatását, a terület átminősítését nem indokolja, és a bejelentési kötelezettséget sem eredményez.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Az alperes eljárását jogszerűnek minősítette és elfogadta, hogy a terület művelési ágának ellenőrzése az ügyfél közreműködését nem igényelte, így az a felperes értesítése nélkül is jogszerűen megtartható volt. Megállapította, hogy az alperes a 2007. évi CXXIX. törvény (Tftv.) 3.§-át és 24.§ (1) bekezdését helytelenül alkalmazta, mert a felperesi földrészleteken művelési ág megváltoztatása tevőleges magatartás hiányában nem következett be, a gondozás elmulasztása ennek megállapítását kizárja. Álláspontja az volt, hogy a felperes elmarasztalását az sem alapozza meg, hogy beépítetlen külterületi ingatlanokat nem lehet művelés alól kivett terület megjelöléssel nyilvántartani.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet "megváltoztatását vagy megsemmisítését és a megyei bíróság új eljárásra utasítását". Kifogásolta, hogy tárgyalásra szóló idézést nem kapott, és a bírósági iratok között elfekvő, a kézbesítést igazoló tértivevényen szereplő aláírás nem az állományába tartozó dolgozótól származik, azon a földhivatal átvételt igazoló pecsétje sem szerepel, így az szabályszerű idézésnek nem tekinthető. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a 109/1999. (XII.29.) FVM rendelet 50.§-át, mert e jogszabályi rendelkezés ellenére az ingatlan-nyilvántartásban külterületi ingatlanok vannak művelés alól kivett területként nyilvántartva, és ezt a jogellenes állapotot a felperes idézte elő azzal, hogy a területen lévő épületeket elbontotta. Álláspontja szerint a megyei bíróság által hivatkozott EBH. 2006.1487. számú határozat más tényálláson alapul, így nem vehető figyelembe.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte figyelemmel arra, hogy az érdemben helyes és a jogszabályoknak megfelelő. Kifejtette, hogy a jogszabályi rendelkezés szerinti művelési ág változása a tulajdonos tudatos, alakító tevékenységét feltételezi, mely perbeli esetben nem áll

fenn, ez okból alperes törvénysértően kérte számon a bejelentési kötelezettség elmaradását.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az eljárási kifogás tekintetében alaptalan, az érdemi részét érintően alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a határozat törvényességét tévesen ítélte meg.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 96.§ szabályainak megfelelően idézte az alperest az első tárgyalásra, az idézés tértivevénye a kézbesítést igazolta, mert tartalmazta az átvétel idejét és az átvevő személyét. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján helyesen állapította meg az alperes mulasztását. Okkal nem hiányolta az elsőfokú bíróság a kézbesítést igazoló iratról a pecsét lenyomatát, mert ahogy azt az ítélet alperesi átvételét igazoló tértivevény is tanúsítja, az iratok átvételére a bíróságon került sor, a kézbesítés nem postai úton történt, és ennek során a pecséthasználat nem gyakorlat, így az aláírás és dátum a szabályszerű kézbesítést önmagában igazolta. A bíróságnak nem feladata ismerni az alperes nevében eljáró személyeket és az alperes intézkedhet annak tárgyában, hogy részére csak postai úton lehessen kézbesíteni a bírósági iratokat. Az alperes egyébként a tárgyalásról legkésőbb az ítélet kézhezvételekor értesült, mulasztásának kimentésére igazolási kérelmet törvényes határidőn belül nem terjesztett elő annak ellenére, hogy a tárgyalás elmulasztásának következménye csak így lett volna elhárítható.

Az ügy érdemét érintően az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet sérti a 109/1999. (XII.29.) FVM rendelet (Vhr.) 50.§-át, mert művelés alól kivett területként nem tartható nyilván külterületen lévő olyan földrészlet, melyen épület és építmény nem áll.

A rendelkezésre álló adatok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes megosztás előtti ingatlana major művelési ágban volt nyilvántartott és azon épületek álltak, majd a területet az azon lévő épületek lebontásának feltételével a felperes megosztotta, és így a 15 ingatlan külterületen lévő és beépítetlen, építménnyel nem rendelkező földrészletté vált. A felperes tevőlegesen magatartása folytán állt elő az új helyzet, mely nem felel meg a fenti előírásnak, a nyilvántartás és a tényleges helyzet eltérést mutat. Az alperes határozatában a felperes terhére értékelte - a fásított terület és a rét művelési ág feltüntetésének

elmaradása mellett - azt is, hogy a külterületi ingatlanok művelés alól kivett területként való nyilvántartása nem felelt meg a valós állapotnak és a jogszabályi előírásnak sem. A felperes keresetében az alperes e körben tett megállapításait, amelyek a határozat indokolási részében azt tartalmazzák, hogy a felperes által becsatolt építmény bontási engedélyek a határozatban megjelölt helyrajzi számú ingatlanokat nem érinti nem vitatta, az épületek elbontását elismerte, más bizonyítékot nem terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja folytán e körülményeknek nem tulajdonított jelentőséget, és tévesen állapította meg azt, hogy Vhr. 50.§ (2) bekezdés b) pontjára alapított hivatkozás sem alapozza meg a felperes marasztalását, mert a bejegyzés alapvetően téves volt.

A művelési ág (művelés alól kivett terület) megváltozását a bontás és a megosztás eredményezte. A Vhr. 50.§ (2) bekezdés b) pontja szerint művelés alól kivett területként külterületi földrészletből az a rész tartható nyilván, amelyeket épületek és építmények foglalnak el, vagy ezekhez tartozó udvarok (lásd major) ölelnek fel. Tekintettel arra, hogy a megjelölt felperesi ingatlanokon már nincs épület, építmény és azok ezáltal beépítetlen külterületi ingatlanok, azok a jogszabály idézett rendelkezésénél fogva e művelési ágba nem tartozhatnak, ezért azokat más művelési ágba kell besorolni. Erre vonatkozó bejelentést a felperesnek kellett volna megtennie az Inytv. 27.§ (2) bekezdése alapján, melyet kétséget kizáróan nem teljesített és ez okból az alperesi hatóság törvényesen állapította meg a mulasztását.

Helytállón hivatkozott az alperes arra is, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül tekintette alkalmazandónak a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében kifejtetteket, mert az EBH 2006.1487 számú jogeset tényállása alapvetően eltért a jelen eljárásban értékeltektől. Az elsőfokú bíróság ezen eseti döntés alapján levont jogi következtetése téves, mert nem tehető különbség a tevőleges magatartás és mulasztás következményeként előálló művelési ág változás bejelentésének kötelezettsége között, különösen, hogy a 2007. évi CXXIX. törvény (Tvtv.) 24.§ (1) bekezdés c) pontja a művelési ág megváltozása - és nem megváltoztatása - bejelentésének elmulasztását szankcionálja. Mindezen túlmenően a területek művelési ágba sorolása elengedhetetlen, mert a művelés alól kivettnek nem minősülő terület más művelési ágba (akár rét, akár fásított terület) tartozását az ingatlan-nyilvántartásban fel kell tüntetni.

A felperes tulajdonában termőföld van és annak művelési ága megváltozott, a változás oka nem az ingatlan művelésének elhanyagolása, hanem az építmény, építményrész eltűnése. Az ingatlan megosztása folytán a határozatban érintett ingatlanrészekben soha nem volt korábban ingatlan felépítmény, azok

a megosztás előtti hrsz-ú, eredeti ingatlanon álltak, így az a körülmény, hogy a felperes engedéllyel bontotta le azokat a tanyaépületeket, amelyek okából a művelés alól kivett területként volt nyilvántartható csak megosztás előtt jelentett jogi relevanciát, - mivel e területek nem minősülnek művelés alól kivettnek -, és azt felperes nem jelentette be, ezért a felperes földvédelmi bírság megfizetésére kötelezése törvényes és megalapozott volt Tvtv. 24.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, melyet az elsőfokú bíróság helytelen jogértelmezése és téves jogalkalmazása folytán nem észlelt és ez okból annak nem vonta le jogi konzekvenciáit és jogszabálysértő ítéletet hozott.

A Legfelsőbb Bíróság a fentiek alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, az ügy érdemét tekintve a jogerős ítélet jogszabálysértő volt a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, ezért azt a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét. Az elsőfokú eljárásban az alperesi képviselő hivatalvezetői minőségben járt el, részére a perköltség megállapítását a Pp. 75.§ (3) bekezdése zárta ki.

A felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2010. január 27.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró

Dr. Tóth